

Türkiye’de İş Kazası Eksik Bildirimlerinin İncelenmesi

Investigation of Under-reporting of Occupational Accident in Turkey

Orkun DALYAN , Erdal CANPOLAT , Hatice DALYAN ,
Ömer Faruk ÖZTÜRK , Mehmet PİŞKİN

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye genelinde iş sağlığı ve güvenliği birimlerinde görevli personellere, Sosyal Güvenlik Kurumu’nun 2013-2019 yılları arasında yayımladığı iş kazası istatistiklerindeki eksik olduğu düşünülen verilerin tespiti amacıyla 15 sorudan oluşan bir anket çalışması düzenlenmiştir. 331 çalışan tarafından cevaplandırılan anket verileri Sosyal Bilimler için İstatistik Programı 24.0 ile analiz edilmiştir. Katılımcıların 275’i (%83) iş güvenliği, 56’sı (%17) iş sağlığı bölümlerinde sertifikaya sahiptir. Elde edilen verilere göre, 18-28 yaş arası, ön lisans mezunu, 0-3 yıl arası mesleki tecrübeye ve C sınıfı uzmanlık sertifikasına sahip personellerin diğer gruplara göre Türkiye’deki iş kazası istatistiklerinin irdelenmesine ilişkin daha olumlu cevaplar verdiği tespit edilmiştir. Uygulanan anket ile yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika sınıfı değişkenleri arasında çok yüksek etki düzeyinde anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, işverenlerin iş kazaları ve raporlanması hakkında düzenli olarak yetkili kurumlar tarafından eğitim alması ve iş güvenliği uzmanı-işyeri hekimlerinin iş kazası raporlama sürecine aktif olarak dahil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa İş Kazaları İstatistikleri, Eğitim, Eksik kaza bildirim, İş sağlığı ve güvenliği .

ABSTRACT

In this study, a survey study consisting of 15 questions was organized for employees working in occupational health and safety units throughout Turkey to determine the under-reporting data in the occupational accident statistics published by the Social Security Institution between 2013 and 2019. Survey data answered by 331 employees were analyzed with the Statistical Program for Social Sciences 24.0. 275 (83%) of the participants have certificates in occupational safety and 56 (17%) in occupational health departments. According to the data obtained, it has been determined that the personnel between the ages of 18-28, associate degree graduates, 0-3 years of professional experience and C class occupational safety specialist certificate give more positive answers to the examination of occupational accident statistics deficiency in Turkey compared to other groups. With the applied survey, it was concluded that there was a significant difference at a very high effect level between the variables of age, education level, professional experience and certificate class. According to the results of the research, it is recommended that employers regularly receive training on occupational accidents and their reporting by authorized institutions and that occupational safety specialists-workplace physicians are actively involved in the occupational accident reporting process.

Keywords: European Statistics on Accidents at Work, Education, Accident under-reporting, Occupational health and safety.

Orkun DALYAN | orkundalyan@outlook.com
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Çanakkale, Turkey
Erdal CANPOLAT | eeanpolat@gmail.com
Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Elâzığ, Türkiye
Fırat University, Faculty of Education, Elâzığ, Turkey
Hatice DALYAN | haticedalyan8789@gmail.com
Çanakkale 1915 Köprü Projesi, Çanakkale, Türkiye
Çanakkale 1915 Bridge Project, Çanakkale, Turkey
Ömer Faruk ÖZTÜRK | ofozturk@comu.edu.tr
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Çanakkale, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Arts and Sciences, Çanakkale, Turkey
Mehmet PİŞKİN | mehmetpiskin@comu.edu.tr
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Çanakkale, Türkiye
Çanakkale Onsekiz Mart University, Vocational School of Technical Sciences, Çanakkale, Turkey

Received/Geliş Tarihi : 04.07.2021
Accepted/Kabul Tarihi: 27.08.2021

I. GİRİŞ

İş sağlığı ve güvenliği (İSG) bilimi, çalışanları iş kazası ve meslek hastalıklarından koruyarak yaşama hakkının korunması ve devamlılığını sağlar. Günümüzde üretim güvenliğinin sağlanması ve buna bağlı olarak üretim verimliliğinin artırılması da İSG biliminin dolaylı görevleri arasındadır [1]. Çalışma yaşamında personelleri olumsuz etkileyebilecek kazaların oluşması her zaman için olasıdır. İş kazaları personellere zarar verebildiği gibi maddi kayıplara da sebep olabilmektedir. İş kazalarının nedenlerinin % 88'lik kısmı hatalı davranışlarından kaynaklanmaktadır [2]. Bir iş kazasının meydana gelmesi için birden fazla katmanın başarısız olması gerekir [3]. Yetersiz işletim prosedürleri, talimatlar ve denetim eksikliği bir iş kazasının olasılığını artırır [4]. İş kazalarının nedenlerine bakıldığında çalışanın hatalı davranışı büyük bir orana sahiptir. İş kazalarının yaşanmaması için çalışanların İSG kurallarını uymalı ve gerekli tedbirleri özenle almalıdır [5]. Çalışanın davranışlarına odaklanan iş güvenliği yaklaşımı, güvensiz ve hatalı davranışları olumlu yönde değiştirerek bu davranışları alışkanlık haline getirmeyi amaçlamaktadır [6]. Bu sebeple, sağlıklı ve güvenli iş yerlerinin sağlanması ve teşvik edilmesi her zaman bir öncelik olmalıdır [7]. İş yeri ne kadar güvenli olursa olsun, İSG kültürü olmadıkça kazaların önüne geçilemez. Eğitimler ile İSG kültürü oluşturulabilir ve geliştirilebilir [8]. İSG eğitimi alan personellerin, İSG bilgileri ve işletmedeki riskler hakkında daha çok bilgilenmeleri ve daha güvenli çalışmalar yapmaları beklenen bir olgudur [9].

İş kazalarının nedenlerinin araştırılması ve analizlerinin yapılması çözülmeyi bekleyen sosyal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır [10]. İş kazası analizlerinin yapılması, daha sonra yaşanabilecek kazaların önlenmesi için kullanılan yöntemlerden biridir. Daha geniş nedensellik meka-

nizmalarını denemek ve kurmak için çeşitli iş kazası analiz yöntemleri mevcuttur [11]. İş kazası analizleri, kazaların kökünde yatan nedenin tüm bileşenleri ile anlaşılmasını sağlayan yöntemdir. Kaza analizleri sonucunda çıkarılacak dersler, benzer kazaların oluşumunu ve tekrarlanmasını önlemektedir [12]. Kaza analizlerinin geleceğe ışık tutabilmesi için iş kazalarının doğru, düzenli ve eksiksiz raporlanması gereklidir. Ülkemizde iş kazalarının raporlanması gereken kurum Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'dur.

İşyerinde yaşanan iş kazası ve meslek hastalıkları, işveren tarafından SGK'ya yasa gereği en geç 3 iş günü içinde raporlanmalıdır [13]. Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından tespit edilerek haber verilen iş kazası ve meslek hastalıklarını da işveren öğrendiği tarihten itibaren 3 iş günü içinde raporlamalıdır [14]. Ayrıca sağlık hizmeti sunucuları da kendisine gelen iş kazalarını en geç 10 gün içinde SGK'ya raporlamakla yükümlüdür [14]. Sağlık hizmeti sunucularının da iş kazalarını bildirmesi üzerine kurulu sistem, işverenlerin olası iş kazalarını bildirmeme durumunu engelleyen sağlıklı bir yaklaşımdır. İş kazası bildirimlerinin gerekliliği, ülkemizin de onayladığı uluslararası çalışma sözleşmeleri gereğince de bir zorunluluktur [15].

İşverenler tarafından raporlanan iş kazası ve meslek hastalığı ham verileri SGK tarafından sınıflandırılmakta ve istatistiksel tablolar halinde kurum web sayfasından yıllık olarak yayımlanmaktadır [16,17]. SGK yayımladığı iş kazası ve meslek hastalığı istatistiklerini 18 ana başlık altında sınıflandırarak sunmaktadır. Belirtilen ana başlıklar; yaranın türü, yaranın vücuttaki yeri, yaralanmaya sebep olan olay, kaza anında sigortalının yürütmekte olduğu genel faaliyet, kazadan az önceki zamanda sigortalının yürüttüğü özel faaliyet, olayı normal seyrinden saptıran ve kazaya sebebiyet veren olay, kullanılan materyal, çalışılan çevre, ekonomik faaliyet sınıflaması, il, yaş, ay, iş göremezlik derecesi, kaza saati, meslek grubu, sigortalının son işveren

nezdindeki çalışma süresi, çalışılan ortam ve işyerinde çalışan sigortalı sayısıdır. 18 ana başlığa ek olarak SGK 2013 yılından itibaren Avrupa Birliği düzeyinde iş kazası verilerinin toplanması için tek bir sisteme geçilmesini sağlayan Avrupa İş Kazası İstatistiklerini de (European Statistics on Accidents at Work) yayınlamaya başlamıştır. Kısaltması ESAW olan sisteme göre, 3 günden fazla iş günü kaybı olan iş kazası verileri ayrıca tutulmaktadır [18]. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) iş kazası ve meslek hastalıklarını; yaralanma türüne, yaralanan organa, kazanın oluştuğu ve oluşan kazanın cinsine göre 4 ana başlık altında sınıflandırılmasını tavsiye etmiştir [19].

SGK'nın yayınladığı istatistiklerdeki 18 ana başlık içerisinde her biri ayrı kodlara sahip alt başlıklar yer almaktadır. Ana başlıklardan biri olan “yaranın türü” sınıflaması altında 14 ayrı koda sahip alt başlıklar örnek olarak Tablo 1’de gösterilmiştir. Tablo 1’deki veriler SGK’nın kurum web sayfasında yayınladığı yıllık iş kazası istatistiklerinden alınmıştır [20].

Tablo 1: Yaranın türü ana sınıflamasına ait alt sınıflama kodları ve içerikleri [20]

Kod	Sınıflandırma içeriği
000	Yaranın türü bilinmeyen veya belirtilmemiş (bilgi yok)
010	Yaralar ve yüzeysel yaralanmalar
020	Kemik kırıkları
030	Çıklıklar, burkulmalar ve incinmeler
040	Travma sonucu organ kaybı (bedenin bir parçasının kaybı)
050	Beyin sarsıntısı ve iç yaralanmalar
060	Yanıklar, kaynar su ile kavrulma ve donmalar
070	Zehirlenme ve enfeksiyonlar
080	Suda boğulma ve nefesin kesilmesi
090	Ses, titreşim ve basınç etkileri
100	Aşırı ısı, ışık ve radyasyon etkileri
110	Şok
120	Birden fazla sayıda yaralanmalar
999	Diğer başlıklar altında içerilmeyen diğer belirtilmiş yaralanmalar

İş kazalarının SGK’ya bildirimini 2012 yılından itibaren elektronik ortamda e-bildirim sistemi üzerinden yapılabilmektedir.[21] Bildirimlerde iş yerine ait bilgiler, çalışan sayısı ve özellikleri (kadın, erkek, engelli, stajyer vb.), kazazedenin kimlik bilgileri, mesleği, eğitim durumu, çalışma şekli, kaza günündeki işbaşı saati, kaza anında yürütmekte

olduğu faaliyet ve kazadan hemen önce yürütmekte olduğu faaliyet yer almaktadır. İş kazası başlığı altında kaza tarihi, saati, kazaya sebep olan olay, kazaya sebep olan materyal, kazanın gerçekleştiği işyeri bölümü, yaralanma türü, yaranın vücuttaki yeri ve varsa kazayı gören şahitlerin ifadeleri gibi bilgiler yer almaktadır. İş kazası bildiriminde Tablo 1’de belirtilen kodlar kullanılarak kazaya ait tüm bilgilerin doğru ve eksiksiz doldurulması gerekmektedir. Ancak SGK’nın son 7 yılda (2019-2013) yayınladığı iş kazası istatistiklerine bakıldığında, bazı alt sınıflama kriterlerinin doldurulması esnasında bilgilerin eksik girildiği ya da 000 kodu ile belirtilen “bilgi yok” seçeneğinin tercih edildiği gözlenmiştir. 2019-2013 yılları arasındaki 000 kodlu bilgi yok seçeneğinin işaretlendiği ölümlü iş kazası sayısının aynı yıldaki toplam ölümlü iş kazasına oranları Tablo 2’de, 000 kodlu bilgi yok seçeneğinin işaretlendiği ölümlü olmayan iş kazası sayısının aynı yıldaki toplam ölümlü olmayan iş kazasına oranları Tablo 3’te gösterilmiştir. Tablo 2 ve 3’teki verilerin oluşturulmasında SGK’nın kurum web sayfasında yayınladığı yıllık iş kazası istatistikleri arasından 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun 4/1-a maddesi kapsamındaki sigortalılar baz alınmıştır [20].

Tablo 2: 000 kodu ile kodlanan ve “bilgi yok” olarak belirtilen ölümlü iş kazası sayısının aynı yıldaki toplam ölümlü iş kazası sayısına oranlarının 2013-2019 yılları arasındaki dağılımı

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	15,29	16,60	17,17	15,23	14,88	15,50	15,25
2	20,88	19,49	19,96	22,06	20,75	20,63	20,48
3	18,08	12,17	12,61	13,73	14,45	13,62	10,98
4	11,32	8,11	8,46	10,03	8,94	8,69	7,14
5	18,45	13,46	14,69	15,16	13,04	13,95	13,51
6	11,69	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	27,57	21,52	23,88	24,55	15,06	15,37	13,51
8	6,25	3,69	4,79	5,12	4,28	4,80	4,70

%= Yüzde, 1= Yaranın türü, 2= Yaranın vücuttaki yeri, 3=Yaralanmaya sebep olan olay, 4= Kaza anında sigortalının yürütmekte olduğu genel faaliyet, 5= Kazadan az önceki zamanda sigortalının yürüttüğü özel faaliyet, 6= Olayı normal seyrinden saptıran ve kazaya sebebiyet veren olay, 7=Kullanılan materyal, 8= Çalışılan çevre.

Tablo 2'ye göre, son 7 yılda (2019-2013) yaşanan ölümlü iş kazalarının ortalama %15'i yaranın türü hakkında bilgi içermemektedir. Aynı şekilde son 7 yıldaki ölümlü iş kazalarının ortalama %20'si yaranın vücuttaki yeri, %13'ü yaralanmaya sebep olan olayı, %9'u kaza anında sigortalının faaliyeti, %15'i kazadan hemen önce sigortalının faaliyeti, %1'i olayı normal seyrinden saptıran olayı, %20'si kullanılan materyali ve %4'ü çalışılan çevre hakkında bilgi içermemektedir.

Tablo 3: 000 kodu ile kodlanan ve "bilgi yok" olarak belirtilen ölümlü olmayan iş kazası sayısının aynı yıldaki toplam ölümlü olmayan iş kazası sayısına oranlarının 2013-2019 yılları arasındaki dağılımı

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	4,94	4,83	4,65	4,70	5,09	5,34	5,53
2	5,13	4,97	4,67	4,84	5,07	5,00	5,39
3	4,96	4,30	3,94	3,95	4,19	4,04	4,14
4	4,47	3,82	3,66	3,42	3,64	3,40	3,57
5	8,62	7,58	6,94	6,50	6,33	6,03	6,16
6	4,36	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	19,11	18,32	17,86	17,45	11,88	12,63	12,62
8	2,91	2,45	2,26	2,23	2,38	2,02	2,19

%= Yüzde, 1= Yaranın türü, 2= Yaranın vücuttaki yeri, 3= Yaralanmaya sebep olan olay, 4= Kaza anında sigortalının yürütmekte olduğu genel faaliyet, 5= Kazadan az önceki zamanda sigortalının yürüttüğü özel faaliyet, 6= Olayı normal seyrinden saptıran ve kazaya sebebiyet veren olay, 7= Kullanılan materyal, 8= Çalışılan çevre.

Tablo 3'e göre, son 7 yılda (2019-2013) yaşanan ölümlü olmayan iş kazalarının ortalama %5'i yaranın türü hakkında bilgi içermemektedir. Aynı şekilde son 7 yıldaki ölümlü olmayan iş kazalarının ortalama %5'i yaranın vücuttaki yeri, %4'ü yaralanmaya sebep olan olayı, %4'ü kaza

anında sigortalının faaliyeti, %7'si kazadan hemen önce sigortalının faaliyeti, %1'i olayı normal seyrinden saptıran olayı, %16'sı kullanılan materyali ve %2'si çalışılan çevre hakkında bilgi içermemektedir.

Mevzuat gereği iş kazası ve meslek hastalıklarının SGK'ya bildirim işverenler tarafından yapılmaktadır. Ancak işverenlerin iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri hakkında eğitim alma zorunluluğu bulunmamaktadır. İş kazalarının araştırılması konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan işveren, yaşanmış kazayı hafifleterek, eksik ya da yanlış bildirebilmektedir [22]. Ayrıca SGK'ya bildirilen iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri işyerinde görevli iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından onaylanmadan yapılabilmektedir. İş kazalarının doğru ve eksiksiz kayıtlarının tutulması, gelecek dönemlere yönelik düzeltici ve önleyici çalışmaların zemini için önem arz etmektedir. Bu nedenle iş kazası istatistiklerinde, bilgi yok olarak belirtilen alt sınıflama sayısının toplam iş kazası sayısı içerisindeki oranının yüksek olması araştırılması gereken önemli bir konudur. İş kazası istatistiklerinin kullanımı ile literatürde çeşitli araştırmalar olmasına rağmen, istatistiklerin oluşumundaki eksik veya yanlış verilerin incelenmesi yok denecek kadar azdır.

II. YÖNTEM

A. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı iş kazalarının SGK'ya bildirilmesi esnasında eksik veya yanlış girildiği düşünülen verilerin değerlendirilmesi, yıllara göre verilerin karşılaştırılması ve olası çözüm önerileri getirmektir.

Çalışma için 01/07/2021 tarih ve E-84026528-050.01.04-2100097385 sayılı ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu tarafından onay alınmıştır.

B. Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada, SGK'nın yayımladığı iş kazası ve meslek hastalığı yıllık istatistikleri hakkında bilgiler toplanmış ve anket soruları hazırlanmıştır. Hazırlanan anket soruları Ek-1'de verilmiştir. Bu çalışma betimsel araştırma çalışması olup, tarama (anket) ve karşılaştırmalı araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

C. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, Türkiye genelinde İSG biriminde görevli personellerin (iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve diğer sağlık personelleri) iş kazalarının eksiksiz ve doğru raporlanması ve SGK'ya bildirilmesindeki bilgi düzeylerini değerlendirmek amacıyla 2 bölümden oluşan bir anket formu düzenlenmiştir. Düzenlenen anket "docs.google.com" sitesinde yer alan anket toplama aracı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Anketin ilk kısmında katılımcıların demografik özelliklerini (cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türü) tespit etmek amacıyla 5 adet soru bulunmaktadır. İkinci kısımda ise katılımcıların iş kazası verilerinin kayıt altına alınmasına ilişkin bilgi düzeyleri ve farkındalıklarını ölçmek üzere 15 adet soru yer almaktadır. Anketin ilk 8 sorusunda 2'li Likert ölçeği (Evet ve Hayır) kullanılmış olup anketin diğer sorularında 3'lü Likert ölçeği (Evet, Hayır ve Bilgim yok) kullanılmıştır.

D. Katılımcılar

Araştırma hedef yanıtlayıcı kitlesi, İSG biriminde görev yapan personeller (iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve diğer sağlık personelleri) olarak belirlenmiştir. Anket internet üzerinden gerçekleştirilmiş olup 331 kişinin cevapları değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırmaya katılan personellerin demografik özellikleri ve anket sorularına ilişkin veriler bulgular başlığı altında detaylandırılmıştır.

E. Veri Analizi

Bu çalışmada, elde edilen verilerin geçerlilik ve güvenilirlik analizi SPSS 24.0 ile yapılmıştır. Anket ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,754$ gibi güvenilir sayılan bir değer bulunmuştur. Cronbach Alpha genellikle 0 ve +1 aralığında bir değer alır. Bu değer 1'e yaklaştıkça güvenilirliği artar. Cronbach Alpha değeri; 0,00 ile 0,40 arasında güvenilir olmadığı, 0,40 ile 0,60 arasında düşük derecede güvenilir, 0,60 ile 0,90 arasında oldukça güvenilir, 0,90 ile 1,00 arasında yüksek derecede güvenilir olduğu ifade edilir [23].

Anket verilerinin normal dağılım gösterip göstermediği ve varyansların homojen dağılıp dağılmadığı Kolmogorov-Smirnov testi ile kontrol edilmiştir. Uygulanan test sonucunda, veri setleri normal dağılım gösterdiğinden dolayı parametrik test grubunda yer alan iki seviyeli değişkeni olan ifadeler için Bağımsız Değişken t Testi (Independent Sample t Test), ikiden fazla seviyeli değişkeni olan ifadeler için Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) kullanılmıştır [24]. Tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın yönü ve derecesini belirlemek amacıyla çoklu karşılaştırma testleri (Post Hoc) uygulanmıştır. Çoklu karşılaştırma testlerinin seçiminde karşılaştırılacak grup sayıları ile örneklem ve varyans eşitliği kriterleri değerlendirilerek karar verilmiştir [25].

Ankete katılan çalışanların demografik özellikleri ve anket sorularına ilişkin bulgular frekans ve yüzde ölçüleri kullanılarak tablolar halinde sunulmuştur. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir [26].

III. BULGULAR

Personellerin anket sorularına verdikleri cevapların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Personellerin anket sorularına verdikleri cevapların frekans ve yüzdeleri

Soru No	Evet		Hayır		Bilgim yok		Orta-lama
	f	%	f	%	f	%	
S 1	181	31,0	150	25,7			1,45
S 2	98	16,8	233	40,0			1,70
S 3	243	41,7	88	15,1			1,27
S 4	205	35,2	126	21,6			1,38
S 5	94	16,1	237	40,7			1,72
S 6	148	25,4	183	31,4			1,55
S 7	192	32,9	139	23,8			1,42
S 8	249	42,7	82	14,1			1,25
S 9	291	49,9	18	3,1	22	3,8	1,19
S 10	230	39,5	85	14,6	16	2,7	1,35
S 11	41	7,0	179	30,7	111	19,0	2,21
S 12	56	9,6	192	32,9	83	14,2	2,08
S 13	291	49,9	27	4,6	13	2,2	1,16
S 14	235	40,3	68	11,7	28	4,8	1,37
S 15	235	40,3	69	11,8	27	4,6	1,37

Anket sonuçlarına göre en yüksek ortalaması olan sorular; Soru 11 ($\bar{X} = 2,21$) ve Soru 12 ($\bar{X} = 2,08$) ve en düşük ortalaması olan sorular; Soru 13 ($\bar{X} = 1,16$) ve Soru 9 ($\bar{X} = 1,19$) dur.

Personellerin anket sorularına verdikleri cevapların cinsiyet değişkenine göre bağımsız t-testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Personellerin anket sorularına verdikleri cevapların cinsiyet değişkenine göre bağımsız t-testi sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	sd	t	p	η^2
Erkek	235	1.47	0.22				
Kadın	96	1.57	0.30	329	3.553	0.002*	0.06

* p<0.05, η^2 =Eta kare

Tablo 5 incelendiğinde, personellerin anket sorularına verdikleri cevapların ortalaması $\bar{X}_{kadın}=1,57$, erkeklerin ortalaması $\bar{X}_{erkek}=1,47$ 'dir. T testi sonuçlarına göre kadın ile erkek personellerin test ortalamaları arasında istatistiksel

olarak kadınlar lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. [t(329)= -3,553, p<0,05].

Tablo 6'da personellerin anket sorularına verdikleri cevapların yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türü değişkenlerine göre ortalama ve standart sapma sonuçları verilmiştir.

Tablo 6: Personellerin anket sorularına verdikleri cevapların yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türü değişkenlerine göre ortalama ve standart sapma sonuçları

		N	\bar{X}	SS
Yaş	18-28 arası	46	1,64	0,27
	29-39 arası	133	1,53	0,26
	40-50 arası	103	1,43	0,21
	51 ve üzeri	49	1,44	0,23
Eğitim düzeyi	İlköğretim	2	1,08	0,01
	Lise	5	1,37	0,39
	Ön lisans	52	1,69	0,32
	Lisans	133	1,49	0,22
	Yüksek lisans	120	1,43	0,20
Mesleki tecrübe	Doktora	19	1,47	0,25
	0-3 yıl arası	61	1,64	0,26
	4-6 yıl arası	85	1,57	0,29
	7-9 yıl arası	65	1,47	0,22
Sertifika türü	10 yıl ve üzeri	120	1,39	0,18
	A sınıfı uzman	96	1,45	0,21
	B sınıfı uzman	102	1,46	1,83
	C sınıfı uzman	44	1,59	0,25
	İSG teknikeri	33	1,49	0,24
	İşyeri hekimi	28	1,46	0,26
Diğer. sağ.	28	1,74	0,41	

Tablo 6 incelendiğinde; yaş seviyeleri açısından en yüksek ortalamanın 18-28 yaş arası $\bar{X} = 1,64$ ve en düşük ortalamanın ise 40-50 yaş arası $\bar{X} = 1,43$ olduğu, eğitim düzeyi açısından en yüksek ortalamanın ön lisans $\bar{X} = 1,69$ ve en düşük ortalamanın ilköğretim $\bar{X} = 1,08$ olduğu, mesleki tecrübe açısından en yüksek ortalamanın 0-3 yıl arası $\bar{X} = 1,64$ ve en düşük ortalamanın ise 10 yıl ve üzeri $\bar{X} = 1,39$

Tablo 7: Personellerin yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türü değişkenlerine göre anket sorularına verdikleri cevapların ortalamalarına ilişkin ANOVA sonuçları

	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	Etki büyüklüğü
Yaş	Gruplar arası	1,634	3	0,545	9,237	0,000*	0,078
	Grup içi	19,284	327	0,059			
Eğitim düzeyi	Gruplar arası	2,745	5	0,549	9,819	0,000*	0,131
	Grup içi	18,173	325	0,056			
Mesleki tecrübe	Gruplar arası	2,935	3	0,978	17,788	0,000*	0,140
	Grup içi	17,983	327	0,055			
Sertifika türü	Gruplar arası	2,387	5	0,477	8,371	0,000*	0,114
	Grup içi	18,532	325	0,057			

* p<0,05

olduğu ve sertifika türü açısından en yüksek ortalamanın C sınıfı uzman $\bar{X} = 1,59$ ve en düşük ortalamanın ise A sınıfı uzman $\bar{X} = 1,45$ olduğu görülmektedir.

Personellerin, yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türüne göre anket sorularına verdikleri cevapların ortalamalarını karşılaştırmak amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7 incelendiğinde; yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türü değişkenlerine göre en az iki seviye arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir [Yaş için $F(3, 327) = 9,237$, $p = ,000$; Eğitim düzeyi için $F(5, 325) = 9,819$, $p = ,000$; Mesleki tecrübe için $F(3, 327) = 17,788$, $p = ,000$; Sertifika türü için $F(5, 325) = 8.371$, $p = ,000$]. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0,078-0,140$) sonucuna göre de bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

IV. TARTIŞMA VE SONUÇ

Personellerin anket sorularına verdikleri cevaplara göre en yüksek ortalaması olan soru Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2012 yılında yayımladığı iş kazası ve meslek hastalığı bildirim formu kullanım kılavuzu ihtiyaçları karşılayacak şekilde güncel olduğunu düşünüyor musu-

nuz? ($\bar{X} = 2,21$) ve en düşük ortalaması olan soru İşverenlere Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından iş kazası raporlanması hakkında eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz? ($\bar{X} = 1,16$) dur. Anket sorularına verilen cevaplar ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı fark gözlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre bu anlamlı fark kadınlar lehinedir (Tablo 5). Personellerin yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türü değişkeni ile anket sorularına verdikleri cevapların ortalamalarının dağılımları Shapiro-Wilk testi analiz edilmiş ve dağılımların normal olduğu bulunmuştur. Ayrıca ölçümlerin varyanslarının homojenliği de levene testi ile incelenmiş ve varyansların homojen olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara dayalı olarak parametrik test varsayımı sağlandığı için tek yönlü varyans analizi sonuçları dikkate alınmış ve elde edilen sonuçlara göre cevap ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Scheffe testi yapılmış ve yaş değişkeninde 18-28 yaş ile 40-50 yaş ve 51 yaş üzeri arasında, 29-39 yaş ile 40-50 yaş arasında, eğitim düzeyi değişkeninde ön lisans ile lisans, yüksek lisans ve doktora arasında, mesleki tecrübe değişkeninde 0-3 yıl ile 7-9 yıl ve 10 yıl üzeri arasında ve 4-6 yıl ile 10 yıl üzeri arasında ve sertifika

türü değişkeninde ise A sınıfı uzman ile diğer sağlık personeli arasında, B sınıfı uzman ile diğer sağlık personeli arasında, İş teknikeri ile diğer sağlık personeli arasında ve İşyeri hekimi ile diğer sağlık personeli arasında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Personellerin anket sorularına verdikleri cevaplar incelendiğinde; yaş seviyeleri açısından en yüksek ortalamanın 18-28 yaş arası ($\bar{X} = 1,64$) ve en düşük ortalamanın ise 40-50 yaş arası ($\bar{X} = 1,43$) olduğu, eğitim düzeyi açısından en yüksek ortalamanın ön lisans ($\bar{X} = 1,69$) ve en düşük ortalamanın ise ilköğretim ($\bar{X} = 1,08$) olduğu, mesleki tecrübe açısından en yüksek ortalamanın 0-3 yıl arası ($\bar{X} = 1,64$) ve en düşük ortalamanın ise 10 yıl ve üzeri ($\bar{X} = 1,39$) olduğu ve sertifika türü açısından en yüksek ortalamanın C sınıfı uzman ($\bar{X} = 1,59$) ve en düşük ortalamanın ise A sınıfı uzman ($\bar{X} = 1,45$) olduğu görülmektedir. Buna göre 18-28 yaş arası, ön lisans mezunu, 0-3 yıl arası mesleki tecrübeye ait ve C sınıfı uzmanlık sertifikasına sahip personellerin diğer gruplara göre Türkiye'deki iş kazası istatistiklerinin irdelenmesine ilişkin daha olumlu cevaplar verdiği belirlenmiştir. Etki büyüklüğü analizine göre de yaş, eğitim düzeyi, mesleki tecrübe ve sertifika türünün Türkiye'deki iş kazası istatistiklerinin irdelenmesi açısından çok yüksek etkiye sahip olan bir değişken olduğu tespit edilmiştir.

Probst ve Estrada (2010), risk seviyesi yüksek olan 5 sektörde (hafif imalat, ısıtma ve soğutma firması, dış poliklinikleri, kâğıt hamuru ve kâğıt fabrikaları ile konaklama sektöründeki çok sayıda restoran) çalışan 425 personel ile eksik kaza bildirimlerini incelemişlerdir.[27] Araştırmada güvenlik kültürünü Neal vd. (2000) [28] tarafından geliştirilen 16 madde ile, süpervizörlerin güvenlik politikalarını uygulanmasını ise Probst ve Brubaker (2001) [29] tarafından geliştirilen dışsal güvenlik motivasyonu ölçeğinden 3 madde ile değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucunda çalışanların %54'ünün bir önceki yıl kaza yaşadıklarını ancak

rapor etmediklerini göstermiştir. Kurumsal güvenliğin daha zayıf olduğu veya amirlerin güvenlik uygulamalarının tutarsız olduğu çalışma ortamlarında eksik kaza bildirimlerinin daha yüksek olduğunu raporlamışlardır.

Moore vd. (2013), personellerin işle ilgili yaralanmaları bildirmemeyi tercih etme nedenleri ve bu nedenlerin sıklığını araştırmak için Kuzeybatı ABD'de de inşaat sektöründe görevli 135 personel ile yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanarak bir araştırma gerçekleştirmiştir [30]. Araştırma sonucunda çalışanların %27'sinin iş kazası yaşamasına rağmen bildirimde bulunmadığını belirtilmiştir. Kaza bildirimi yapılmamasının nedenleri arasında en yüksek puan kazaların işin bir parçası olarak algılanması ve kaza bildirimi yapılması halinde yöneticiler tarafından olumsuz dönüşlerin oluşması olduğu raporlanmıştır.

De Silva vd. (2018), Sri Lanka'daki iş kazalarının kayıt altına alınmasında eksik bildirim oranı, önemli eksik bildirim nedenleri ve mevcut kaza bildirim sistemindeki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir [31]. Araştırmada kullanılan veriler hem uzmanlar ile görüşülerek hem de Çalışma Bakanlığının 2014-2015 yıllarına ait verileri kullanılarak oluşturmuşlardır. Araştırma sonucunda iş kazalarının %80'ninin eksik rapor edildiğini raporlamıştır. Kaza kayıt ve raporlama sistemindeki iyileştirilmesi gereken 8 boşluk olduğunu raporlamışlardır. Yazarlar bu boşlukları; Kurumsal düzeyde raporlama ve kayıt sistemlerinin eksikliği, Çalışma Bakanlığı'na raporlama eksikliği, Küçük kazaların bildirilmemesi (üç iş gününden daha az), Merkezi bir kaza kayıt sisteminin olmaması, İşçi tazminatı departmanı ile Çalışma Bakanlığı arasındaki iletişim eksikliği, Sigorta şirketleri ve Çalışma Bakanlığı arasındaki iletişim eksikliği, Hastaneler ve Çalışma Bakanlığı arasındaki iletişim eksikliği ile Polis ve Çalışma Bakanlığı arasındaki iletişim eksikliği olarak raporlamışlardır.

SGK'ya bildirimde bulunan işverenlerin iş kazası ve meslek hastalığı bildirimini hakkında yetkili kurumlar tarafından düzenli sürelerde eğitime tabi tutulmaları önerilmektedir. Ayrıca SGK'ya bildirim sistemi içine iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimlerinin de dahil edilmesi, raporlanan vakaların doğruluğu açısından önemli olacaktır. İş kazalarının bildirilmesindeki bu sistematik eksikliğin giderilmesi, Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma Planı 576.1 maddesinde belirtilen hedeflere ulaşılmasına ve ilerleyen dönemde yapılacak olan bilimsel çalışmaların daha verimli olmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YAZAR KATKILARI: Yazarların katkıları eşit düzeydedir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması olmadığını, makalede araştırma ve yayın etiğine uyulduğunu beyan ederler.

FINANSAL DESTEK: Çalışmamıza Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeler Birimi tarafından finansal destek sağlanmıştır (Proje numarası: FYL-2020-3180).

ETİK KOMİTE ONAYI: Çalışma için 01/07/2021 tarihinde E-84026528-050.01.04-2100097385 numarası ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır.

KAYNAKÇA

- [1] Bayraktar, B., Uyguçgil, H., & Konuk, A. (2010). Türkiye Madencilik Sektöründe İş Kazalarının İstatistiksel Analizi. Bilimsel Madencilik Dergisi, 85-90.
- [2] Dalyan, O., Özkaya, N., Öztürk, Ö., & Pişkin, M. (2021). Investigation and Comparison of Some Laboratories in Terms of Occupational Health and Safety by ELMERI Observation Method. Journal of Advanced Research in Natural and Applied Sciences, 7(2), 282-294.
- [3] Bansal, S., & Selvik, J. T. (2021). Investigating the Implementation of the Safety-Diagnosability Principle to Support Defence-in-Depth in the Nuclear Industry: A Fukushima Daiichi Accident Case Study. Engineering Failure Analysis, (123), 1-14.
- [4] Paolo, F., Gianfranco, F., Luca, F., Marco, M., Andrea, M., Francesco, M., Vittorio, P., Mattia, P., & Patrizia, S. (2021). Investigating the Role of the Human Element in Maritime Accidents Using Semi-Supervised Hierarchical Methods. Transportation Research Procedia, 52, 252-259.
- [5] Öney, Ö., Samanlı, S., & Özmen, S. (2018). Madencilik Sektöründeki Ölümlü İş Kazalarının Analizi. Karaelmas İş Sağlığı ve Güvenliği Dergisi, 2(2), 53-61.
- [6] Nişancı, Z., & Demirören, J. (2020). Davranış Odaklı İş Güvenliği Uygulamalarının İş Güvenliği Kültürüne Etkisi. Yaşar Üniversitesi E-Dergisi, 21-39.
- [7] Bilir, N. (2016). İş Sağlığı ve Güvenliği Profili Türkiye. Erişim Tarihi: 20.12.2020, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-ankara/documents/publication/wcms_498818.pdf
- [8] Dalyan, O., & Pişkin, M. (2020). İşyerlerinde Ramak Kala Bildirimlerinin İş Kazalarına Etkisi ve İnşaat Sektöründe Uygulama. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 6(1), 133-143.
- [9] Bahari S. F. An investigation of safety training, safety climate and safety outcomes: A longitudinal study in a Malaysian manufacturing plant (Tez). The University of Manchester, Doktora Tezi; 2011.
- [10] Tan, F. Z., & Çalışkan, S. (2018). Yöneticilerin İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Algılarının Analizi Üzerine Bir Araştırma. Karaelmas İş Sağlığı ve Güvenliği Dergisi, 2(1), 31-44.
- [11] Tetzlaff, E. J., Goggins, K. A., Pegoraro, A. L., Dorman, S. C., Pakalnis, V. & Eger, T. R. (2021). Safety Culture: A Retrospective Analysis of Occupational Health and Safety Mining Reports. Safety and Health at Work, 12(2), 201-208.
- [12] Akyüz, K. C., Yıldırım, İ., Tugay, T., Akyüz, İ. & Gedik, T. (2016). Orman Ürünleri Sanayi Sektöründe İş Kazası İstatistiklerine Genel Bir Bakış. Ormancılık Dergisi, 12(2), 66-79.
- [13] Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu. Erişim Tarihi: 19.12.2020, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5510.pdf>
- [14] Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu. Erişim

- Tarihi: 19.12.2020, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6331.pdf>
- [15] ILO, 81 No'lu İş Teftişi Sözleşmesi. Erişim Tarihi: 10.01.2021, https://www.ilo.org/ankara/conventions-ratified-by-turkey/WCMS_377260/lang-tr/index.htm
- [16] Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 5502 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun. Erişim Tarihi: 07.01.2021, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5502.pdf>
- [17] Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. Erişim Tarihi: 07.01.2021, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-1.pdf>
- [18] Ovacıklı, S., & Pekiner, T. (2014). Avrupa Birliği'nde İş Sağlığı ve Güvenliği. ISBN:978-605-4971-00-8, Kayıhan Ajans, Ankara.
- [19] Taswell, K., & Wingfield-Digby, P. (2008). Occupational Injuries Statistics From Household Surveys and Establishment Surveys: An ILO Manual On Methods. ISBN:978-92-2-120439-8, International Labour Organization, Geneva.
- [20] SGK. (2019). SGK İstatistik Yıllıkları. Erişim Tarihi: 8.12.2020, http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik/sgk_istatistik_yilliklari
- [21] SGK. (2012). İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirim Formunun Elektronik Ortamda Kuruma Gönderilmesi. Erişim Tarihi: 8.12.2020, <http://www.asmo.org.tr/tablolalar/genel/16042012-2.pdf>
- [22] Baradan, S., Akboğa, Ö., Çetinkaya, U., & Usmen, M. (2016). Ege Bölgesindeki İnşaat İş Kazalarının Sıklık ve Çapraz Tablolama Analizleri. Teknik Dergi, 27(1), 7345-7370.
- [23] Tavşancıl, E. (2019). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- [24] Eymen, E. (2007). SPSS 15.0 Veri Analiz Yöntemleri. İstatistik Merkezi, Ankara.
- [25] Kayri, M. (2009). Araştırmalarda Gruplar Arası Farkın Belirlenmesine Yönelik Çoklu Karşılaştırma (Post-Hoc) Teknikleri. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(1), 51-64.
- [26] Özdamar, K., Odabaşı, Y., Hoşcan, Y., Bir, A. A., Kırcaali-İftar, G., Özmen, A., & Uzuner, Y. (1999). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- [27] Probst, T. M., & Estrada, A. X. (2010). Accident under-reporting among employees: Testing the moderating influence of psychological safety climate and supervisor enforcement of safety practices. Accident Analysis and Prevention, 42, 1438-1444.
- [28] Neal, A., Griffin, M., & Hart, P. M. (2000). The Impact of Organizational Climate on Safety Climate and Individual Behavior. Safety Science, 34(1), 99-109.
- [29] Probst, T. M., & Brubaker, T. L. (2001). The effects of job insecurity on employee safety outcomes: cross sectional and longitudinal explorations. Journal of Occupational Health Psychology, 6(2), 139-159.
- [30] Moore, J. T., Cigularov, K. P., Sampson, J. M., Rosserance, J. C., & Chen, P. Y. (2013). Construction Workers' Reasons for Not Reporting Work-Related Injuries: An Exploratory Study. International Journal of Occupational Safety and Ergonomics, 19(1), 97-105.
- [31] De Silva, N., Rathnayake, U., & Kulasekera, K. M. U. B. (2018). Under-reporting of construction accidents in Sri Lanka. Journal of Engineering, Design and Technology, 16(6), 850-868.

Ek-1 Anket Formu

TÜRKİYE'DEKİ İŞ KAZASI İSTATİSTİKLERİNİN İRDELENMESİNE İLİŞKİN ANKET FORMU				
<p>Bu anket formu, iş kazası verilerinin kayıt altına alınması, Sosyal Güvenlik Kurumu'na iş kazası bildirilmesi esnasında eksik veya yanlış veri girişlerinin değerlendirilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı istatistik verilerin analizi amacıyla hazırlanmıştır. Bu formda bireyleri tanımlayıcı türde 5 soru ve iş kazası verilerinin kayıt altına alınmasına ilişkin 2'li likert ölçekte 8, 3'li likert ölçekte 7 soru bulunmaktadır. Cevaplama yaklaşık 20 dakika sürmektedir. Ankete katılımınız gönüllü olmalıdır. Verdiğiniz cevaplar gizli tutulacak, elde edilen veriler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacak, bireysel bilgileriniz kimse ile paylaşılmayacaktır. Bu nedenle ankete adınızı, soyadınızı ve adresinizi yazmayınız. Uygun görmemeniz halinde ankete katılmayabilir ya da anketi cevaplandırmayı sonlandırabilirsiniz. Zaman ayırdığınız, içten cevaplarınızla araştırmaya ve olası sorunların çözümüne katkı verdiğiniz için teşekkür ederiz. Soru ve geri bildirim iletişim adresi orkundalyan@outlook.com</p>				
<p>Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve istediğim zaman yarıda bırakabileceğimi biliyorum. Verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı yayınlarda kullanılmasını kabul ediyorum.</p>				
Evet ☐				
DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER				
Cinsiyet	Kadın ☐	Erkek ☐		
Yaşınız	18-28 ☐	29-39 ☐	40-50 ☐	51 ve üzeri ☐
Eğitim Düzeyi	İlköğretim ☐	Lise ☐	Önlisans ☐	Lisans ☐
	Yüksek Lisans ☐	Doktora ☐		
Mesleki Tecrübe	0-3 yıl arası ☐	4-6 yıl arası ☐	7-9 yıl arası ☐	10 yıl ve üzeri ☐
Sertifika Türü	İSG Teknikeri ☐	C Sınıfı Uzman ☐	B Sınıfı Uzman ☐	A Sınıfı Uzman ☐
	Diğer Sağlık Personeli ☐	İşyeri Hekimi ☐		
1. Daha önce Sosyal Güvenlik Kurumu e-bildirim sistemi üzerinden iş kazası raporladınız mı ?				
Evet ☐		Hayır ☐		
2. Daha önce iş kazası raporlama sistemi hakkında eğitim aldınız mı ?				
Evet ☐		Hayır ☐		
3. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı iş kazası istatistiklerini takip ediyor musunuz ?				
Evet ☐		Hayır ☐		
4. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı iş kazası istatistiklerini işyerinizde kullanıyor musunuz ?				
Evet ☐		Hayır ☐		
5. Avrupa İş Kazası İstatistik Metodolojisi (ESAW) hakkında bilginiz var mı ?				
Evet ☐		Hayır ☐		
6. İşverenlere iş kazalarının raporlanması hakkında eğitim verdiniz mi ?				
Evet ☐		Hayır ☐		
7. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı iş kazası ve meslek hastalığı bildirim formu kullanım kılavuzu hakkında bilginiz var mı ?				
Evet ☐		Hayır ☐		

TÜRKİYE'DEKİ İŞ KAZASI İSTATİSTİKLERİNİN İRDELENMESİNE İLİŞKİN ANKET FORMU

Bu anket formu, iş kazası verilerinin kayıt altına alınması, Sosyal Güvenlik Kurumu'na iş kazası bildirilmesi esnasında eksik veya yanlış veri girişlerinin değerlendirilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı istatistik verilerin analizi amacıyla hazırlanmıştır. Bu formda bireyleri tanımlayıcı türde 5 soru ve iş kazası verilerinin kayıt altına alınmasına ilişkin 2'li likert ölçekte 8, 3'li likert ölçekte 7 soru bulunmaktadır. Cevaplama yaklaşık 20 dakika sürmektedir. Ankete katılımınız gönüllü olmalıdır. Verdiğiniz cevaplar gizli tutulacak, elde edilen veriler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacak, bireysel bilgileriniz kimse ile paylaşılmayacaktır. Bu nedenle ankete adınızı, soyadınızı ve adresinizi yazmayınız. Uygun görmemeniz halinde ankete katılmayabilir ya da anketi cevaplandırmayı sonlandırabilirsiniz. Zaman ayırdığınız, içten cevaplarınızla araştırmaya ve olası sorunların çözümüne katkı verdiğiniz için teşekkür ederiz. Soru ve geri bildirim iletişim adresi orkundalyan@outlook.com

Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve istediğim zaman yarıda bırakabileceğimi biliyorum. Verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı yayınlarda kullanılmasını kabul ediyorum.

Evet

8. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı iş kazası istatistiklerinde yer alan iş kazası sınıflandırması hakkında bilginiz var mı ?

Evet

Hayır

9. İşverenlerin iş kazası raporlanması hakkında eğitim alması gerektiğini düşünüyor musunuz ?

Evet

Hayır

Bilgim Yok

10. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan iş kazası bildirimlerinin iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından onaylanması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Evet

Hayır

Bilgim Yok

11. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2012 yılında yayımladığı iş kazası ve meslek hastalığı bildirim formu kullanım kılavuzu ihtiyaçları karşılayacak şekilde güncel olduğunu düşünüyor musunuz ?

Evet

Hayır

Bilgim Yok

12. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yayımladığı iş kazası istatistiklerinde yer alan iş kazası sınıflandırması ihtiyaçları karşılayacak şekilde güncel olduğunu düşünüyor musunuz ?

Evet

Hayır

Bilgim Yok

13. İşverenlere Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından iş kazası raporlanması hakkında eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz ?

Evet

Hayır

Bilgim Yok

14. İşyeri hekimlerine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından iş kazası raporlanması hakkında eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz ?

Evet

Hayır

Bilgim Yok

15. İş güvenliği uzmanlarına Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından iş kazası raporlanması hakkında eğitim verilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz ?

Evet

Hayır

Bilgim Yok